

Komunikat z dn. 23. 03. 2006 r.

dotyczy:

ukarania Telewizji POLSAT decyzja z dn. 22marca 2006 r.

KRRiT uchwałą z dnia 16 marca ukarała Telewizję POLSAT za emisję audycji „Kuba Wojewódzki”, podczas której gościem była Kazimiera Szczuka. Decyzję w sprawie wysokości kary podjęła jednoosobowo Przewodnicząca KRRiT Elżbieta Kruk. Wysokość kary finansowej określiła w kwocie 500. 000 PLN (pięćset tysięcy PLN).

Nałożenie kary finansowej na Telewizję POLSAT SA było poprzedzone analizą ww. audycji oraz licznymi skargami od telewidzów. Przewodnicząca KRRiT podjęła decyzję o wysokości kary finansowej m.in. na podstawie: art. 53 ust. 1 i 2 w związku z art. 18 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji oraz art. 104 i 107 § 1 – 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego w związku z uchwałą KRRiT Nr 144/2006 z 16 marca 2006 roku, po rozpatrzeniu z urzędu sprawy wyemitowania 26 lutego 2006 roku audycji z cyklu „Kuba Wojewódzki” przez spółkę Telewizja Polsat S.A. z siedzibą w Warszawie.

Uzasadniając swoją decyzję Przewodnicząca KRRiT stwierdza, że w przedmiotowej audycji miało miejsce naśladowanie w sposób prześmiewczy Magdy Buczek, prowadzącej audycje religijne na antenie Radia Maryja i Telewizji Trwam, poprzez opisanie jej osoby jako „starej dziewczynki” i wierne cytowanie słów modlitwy, którymi zwykle zwraca się ona do swoich słuchaczy i widzów czym naruszono godność tej osoby oraz uczucia religijne odbiorców – słuchaczy i widzów „Podwórkowych Kółek Różańcowych Dzieci”, w tym w większości dzieci (co zawarte jest również w skargach nadesłanych do KRRiT).

Fakt, iż audycja ta nie jest prowadzona „na żywo” świadczy dobitnie o tym, że nadawca (POLSAT) miał pełną świadomość wyemitowanych treści.

Analiza programowa wykazała, że zachowanie uczestników audycji stwarzało sprzyjający klimat do formułowania wypowiedzi prześmiewczych i obraźliwych w stosunku do założycielki Podwórkowych Kółek Różańcowych Dzieci. Prawo chroni dobra osobiste obywateli zarówno w art. 23 Kodeksu Cywilnego, art. 212 i art. 216 Kodeksu Karnego, ale przede wszystkim w art. 30 Konstytucji RP, w którym wyraźnie podkreśla się, że godność ludzka jest niezbywalna oraz stanowi źródło wolności i praw obywateli, co w związku z art. 20 i 2 Konstytucji RP, które wskazują na wartość, jakim jest państwo prawa i dialog społeczny, stanowi podstawę wzorca

postępowania dla społeczeństwa tolerancyjnego, szanującego postawy i prawa innych obywateli. Wspomniany wzorzec stanowi w związku z art. 5 Konstytucji RP podstawę zrównoważonego rozwoju społeczeństwa, jak i poszczególnych zbiorowości, czy obywateli. Nadto, sam art. 18 ust. 1 ustawy o radiofonii stanowi wzmocnienie publiczno-prawnej ochrony praw podmiotowych dotyczących dóbr osobistych. Sprzeczne z prawem jest bowiem propagowanie w audycji działań naruszających dobra osobiste.

Przepisy ustawy z dnia 26 stycznia 1984 roku Prawo prasowe nakładają na dziennikarzy obowiązek zachowania szczególnej staranności i rzetelności. W świetle przepisów nie znajduje uzasadnienia pogląd sugerujący, że ingerencja w wypowiedzi zaproszonego gościa ma charakter cenzury, gdyż ustawa o radiofonii i telewizji zabrania emitowania treści sprzecznych z prawem, z moralnością i dobrem społecznym.

Artykuł 18 ustawy z 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji obliuguje Krajową Radę Radiofonii i Telewizji do podejmowania działań zapewniających ochronę przed zjawiskiem propagowania treści *sprzecznych z prawem, z polską racją stanu oraz postaw i poglądów sprzecznych z moralnością i dobrem społecznym*, w szczególności eliminacji przekazów *zawierających treści dyskryminujące ze względu na rasę, płęć lub narodowość*, a także *obrażających przekonania religijne odbiorców, a zwłaszcza chrześcijański system wartości*.

Ochrona powyższych wartości obliuguje Krajową Radę Radiofonii i Telewizji do dbałości o dobro odbiorcy. Ustawa gwarantuje odbiorcom programów ochronę wartości moralnych, zwłaszcza chrześcijańskiego systemu wartości. Uniwersalny porządek moralny musi więc być przestrzegany. Podobny pogląd wyraził prof. Jacek Sobczak: *Pojęcie „dobra społecznego” zbliżone jest do używanego w prawie karnym i cywilnym terminu „interes społeczny”, cechuje je jednak większy ładunek emocjonalny, połączony z wyraźnym naciskiem na element wartościujący – „dobro”. Działaniem sprzecznym z dobrem społecznym będzie postępowanie nie leżące w interesie ogólnym, godzące w ten interes „zarówno w sensie materialnym jak i duchowym”. Propagowaniem postaw i poglądów sprzecznych z moralnością i dobrem społecznym jest niewątpliwie ukazywanie w dodatnim świetle, pochwalanie bądź usprawiedliwianie takich poglądów i postaw.* (J. Sobczak „Radiofonia i telewizja. Komentarz do ustawy”, Kraków 2001, str. 254).

Należy również przypomnieć, że w latach poprzednich były prowadzone przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji postępowania w związku z cyklem „Kuba Wojewódzki”. Postępowania te były prowadzone w oparciu o art. 18 ustawy o radiofonii i telewizji. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zwracała się do Telewizji Polsat S.A. o zaostrenie kontroli

wykonywania przepisów prawa zakazujących nadawania w tzw. czasie ochronnym zachowań, naruszających normy dobrego obyczaju, poprzez używanie zwrotów, słów i gestów wulgarnych (audycje z 28 i 30 marca oraz 12 września 2004 roku, a także z 20 lutego 2005 roku) oraz propagujących zachowania niebezpieczne dla życia i zdrowia (audycja z 25 stycznia 2004 roku). Ponadto KRRiT upominała Telewizję Polsat S.A., że rozpowszechnianie treści szkodliwych, takich jak propagowanie uzależnień i nałogów tworząc negatywne wzory zachowań, działa destrukcyjnie zwłaszcza na młodych odbiorców (audycja z 12 września 2004 roku). W związku z emisją audycji z 28 listopada 2004 roku zwrócono uwagę nadawcy na konieczność poszanowania uczuć religijnych.

Zatem decyzja podjęta przez Przewodniczącą KRRiT wobec Telewizji POLSAT wynika z przepisów prawa i co istotne – z niezastosowania się nadawcy do dotychczasowych wezwań Przewodniczącego KRRiT.

Opracował *Tomasz Różański* na podstawie treści decyzji Przewodniczącej KRRiT.